

ALACAHÖVÜK 1977 KAZILARI

Dr. Hamit Z. KOŞAY - Mahmut AKOK

Alacahöyük'te 1977 mevsımı Arkeolojik kazıları Temmuz ve Eylül ayları içinde sürekli elli gün içinde devam etmiştir.

Çalışmalar için gerekli ödeneği Türk Tarih Kurumu ile, Kültür Bakanlığı Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü sağlamış olduğundan, 1977 mevsimi kazısında müşterek olarak sürdürülmüştür.

Kazı heyeti Başkanı Dr. Hamit Zübeyr Koşay olmak üzere, Arkeolog Mimar Mahmut Akok, Kültür Bakanlığı Temsilcisi. Çorum Müzesi Asis- tanı Ahmet Bal, muhasip ve mutemet. Anadolu Medeniyetleri Müzesi hesap uzmanı Ahmet Bekçi'den ibarettir.

Kazılar; 1976 yılından beri devam eden ve höyüğün kısmen kuzey ve güney yönlerine düşen bölümlerde genişleme veya derinleşmek yoluyla sürdürülmektedir.

Kuzey yönündeki kazılar, bu alanın doğusunda derinleşmek bu kı- sımda da, genişletmek suretiyle yürütülmüştür.

Doğu yönündeki derinleme kazısında, her yönde Hitit Büyük İmparatorluk çağı ile alôkalı ve Resmi kuruluştaki bir binayı tanımlayan mimari- ninin parçalarına rastlanılmıştır. Bu çağa ait diğer maddi kültür bilgileri toplanarak üzerlerinde gerekli etüt ve çalışmalar yapılmıştır.

Kuzey yönündeki kazının, Batı tarafındaki kazılara genişleme suretiyle devam edildi. Höyüğün bu yerinde üst tabakalarda Frig çağının etrafında bir şekilde bulunması, daha evvelki kazılarla da görülmüş olduğundan, bu genişleme alanında da, Frig çağı yerleşmesinin daha geniş ölçüde- bulunması ümit edilmekte idi. 1977 mevsim kazısıyla ancak bu tabakanın üst seviyesine ulaşmış oldu. Gelecek mevsimlerde daha derinlere inerek Frig çağı tabakasını bütün varlığıyla inceleme olanağı sağlanabilecektir.

Güney yönündeki çalışmaları; Alacahöyüğün genel plânının XL, XLII (60, 62) kareleri içine rastlayan bu bölümde, etrafında 1964 - 66 ve 1976. yıllarında kazılar yapılarak, Eski Hitit çağı tabakalarına ulaşılmıştır.

Bir birimden iki bölüm halinde duran iki sondaj yerini, birleştirmek amacıyla, yukarıda açıklama kazılar içindeki, 250 M²'lik alanda yeni bir sondaj yapılması uygun bulunarak, onlarla birleşecek bir tabakaya kadar derinleştirildi.

Sunduğumuz plânın incelenmesinden de anlaşılacağı üzere (Bakınız P. 1) bu kazı sahasında da, yanındaki mimari kalıntılara kolayca bağlanabilen yapı parçaları ele geçti. Evvelce iki ayrı sondaj yeri durumunda kazılan alanlardaki mimari buluntular 1977 yılı buluntularıyla birleştirildikten sonra da görülüp anlaşıldığına göre; Höyüğün bu bölümünde Eski Hitit Çağının, özel yapılarından meydana gelen bir ikamet mahalli yer almaktadır. Bu yapılar, kazı alanımızın kuzey ucundan geçen geniş ve doğu, batı yönüne uzanan bir sokağın güney kenarına dizili ve yapı-
...;ık nizamda kurulmuş binalar sıralarından ibarettirler.

Bu güney kazı alanında elde edilen Eski Hitit çağı mimarisi yan yana kurulmuş çok bölmeli evlerin zemin katlarının temel ve beden kısımlarından parçalar olduğundan, bu binalara ait işlikler mahiyetinde yerler ihtiva etmekte idiler. Bir çoklarında kilerler ile, furun evlerini görmek ve tesbit etmek olanağı sağlandı (Bakınız Resim 1 - 5).

Yapıların büyük bir kısmının temelleri muntazaman ve iri ölçüde taşlarla örülmüşlerdi. Oda bölmelerinin taban döşemeleri sertleştirilmiş toprak olmakla beraber, ocak başları ve bir kısım sekiler. taş örmeli ve döşemeli idiler.

Temel duvarları genişlikleri, (60) cm.'den aşağı olmamak üzere 70 - 80 cm.'ye çıkanları da vardı.

Güney yönü kazısını Kültür tabakası içinden ve bilhassa, bölme tabakaları seviyesinden, etütlük ve müzelik bütün küçük malzeme dikkatle toplanarak üzerlerinde gerekli incelemeler yapıldı. Müzede muhafazaları gerekli parçalar, kazı müzesi elemanlarına usulünce teslim olundu.

Alacahöyük kazı işleri çalışmaları programında, Höyükte evvelce kazılarak meydana çıkarılmış ve yerinde muhafazaları gerekli mimarinin ve ören alanlarının onarım, bakım ve tanzimi işleri de, bulunduğu alanların temizliği ve onarıma muhtaç olan kısımların tekrar elden geçirilmesi ve ziyaretçiler için örenyeri gezme yol ve geçitlerin düzenlenmesi de yeni baştan elden geçirilmiş bulunmaktadır.

FOUILLES DU LETÔON ET DE XANTHOS EN 1977

Henri METZGER

La campagne a dure du 3 au 28 septembre. Y ont pris part, outre le signataire de ces lignes, au Letôon Jean - Michel Carrie et Jean Marcade, archeologues, Andre Bourgarel et Eric Hansen, architectes, à Xanthos, Pierre Demargne, William P. Childs, Jean Marcade et Jean Pierre Sodini, archeologues et Jean - Luc Biscop, architecte. La direction generale des Antiquites nous avait delegue, au Letôon, Salih kütük et à Xanthos, Ali önce. Nous avons beneficie à Xanthos, pour la depose de fresques et le traitement des sculptures et ensuite au musee d'Antalya pour la restauration des statues du Letôon, du concours de Muhittin Uysal. technicien - restaurateur du musee d'Istanbul.

I. Letôon.

Au temple de Leto (Temple A) E. Hansen a poursuivi l'etude architecturale des blocs conserves. Il a notamment execute les croquis de situation des blocs degages à l'Est du temple et tombes sur l'edifice E, les mesures des blocs de crepis et de stylobate **in situ** pour determiner les dimensions exactes du bâtiment, le releve hypsometrique de ces memes blocs, pour tenter de determiner s'il y a eu ou non «courbure» volontaire du stylobate, le releve des orthostates qui a permis de recons- tituer leur mode d'edification, l'etude de la porte de la cella et des blocs tombes dans le pronaos.

Etant donne le nombre exceptionnel des blocs conserves qui app- roche de deux mille, l'etude du temple sera une oeuvre de longue haleine. Elle devra etre accompagnee du levage et du deplacement des blocs.

Dans le quart Nord/ouest du petit enclos, qui, à l'extreme fin du IVe siecle ou au debut du ille, est venu prolonger vers l'Ouest le grand enclos lycien Norct/Est¹, la fouille a permis d'isoler plusieurs niveaux allant du VIe siecle A.C. à l'epoque romaine tardive (Fig. 1).

Dans l'angle proprement dit, à l'interieur des murs de peribole, nous avons retrouve à la, profondeur de - 5 m, 40 un angle de mur que les tessons avoisinants permettent de dater de la fin du VIe siecle.

(1) Cf. H. Metzger, E. Laroche, A. Dupont - Sommer. La stele trilingue, p.

Sur le meme emplacement, mais reposant sur une im